

Asia: VN/13605/2023 ja VN/13604/2023

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja hyvinvointialueiden rahoituksesta annettujen asetusten muuttaminen (siirtolaskelmien tarkistaminen)

Kysymykset

1. Yleistä ehdotuksesta ja sen tavoitteista.

Sotesiirtolaskelmien vaikutus on kunnille pysyvä. Laskelmiin vaikuttavien talouslukujen tarkastaminen on välttämätön toimenpide kuntien talouden kannalta. Tarkastaminen tulee tehdä valtion toimesta.

2. Huomioon otettavat erät.

Ovatko kunnan peruspalvelujen valtionosuusasetuksen luonnoksessa mainitut oikaistavat erät (2 momentin kohdat 1-6) perusteltuja ja niiden huomioon ottamisen tapa mielestänne tasapuolinen kuntien välillä?

- 1. takautuvat pelastustoimen varallaolokorvaukset**
- 2. sote- ja pela- kuntayhtymien takautuvat alijäämät ja ylijäämät**
- 3. kunnan kirjaamatta jättämä osuus sote-kuntayhtymän alijäämästä**
- 4. sote- ja pela-kuntayhtymien ylijäämän palautus ja alijäämän kattaminen**
- 5. muiden sote-yhteistoimintaorganisaatioiden ja pelastuslaitosten 2-4 kohdissa tarkoitettu ylijäämän palautus tai alijäämän kattaminen**
- 6. palveluluokille kirjatut sote- ja pela -toimitilojen ja kiinteistöjen luovutusvoitot ja -tappiot sekä osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitot ja -tappiot**

Erät ovat perusteltuja, mutta siirtolaskelmissa tulisi myös huomioida näihin eriin kuulumattomat kustannukset omana kohtanaan.

3. Onko mahdollisesti jokin muu merkittävästi laskelmia vääristävä erä?

Laskelmia vääristää mm. sote-kuntayhtymien purkaminen alijäämien kirjanpidollisen käsittelyn pysyvien vaikutusten johdosta. Sote menojen valtakunnallinen kiihtyminen viimeisenä toimintavuotena ennen HVA-muutosta tulisi leikata pysyvien vaikutusten osalta esim. taitetulla indeksillä. Toimintojen siirtymisenkin jälkeen kunnille jää hallinnollisia kustannuksia mm. tilastointiin ja arkistointiin liittyen.

4. Vaikutuksen merkittävyyden arviointi.

Kuntakohtainen tieto oikaistaisiin ainoastaan silloin, jos kyseinen tieto vääristää merkittävästi yksittäisen kunnan tai hyvinvointialueen rahoitusta. Merkittävänä pidettäisiin vaikutusta, joka olisi vähintään noin 30 euroa asukasta kohden laskettuna. Onko oikaisun kynnyks mielestänne oikea?

Laskelmat tulee oikaista täysimääräisesti ilman kynnyksarvoja. Muutos vaikuttaa pysyvästi kuntien valtionosuuteen, siitä johtuen oikaisulaskelmat tulee tehdä huolella ja täysimääräisinä. Myös siirtolaskemat on laadittu täysimääräisinä.

5. Menettely. Näkemyksenne ehdotetun oikaisumenettelyn toimivuudesta (kysely kunnille ja kuntayhtymille=hyvinvointialueille, muut saatavissa olevat selvitykset ja tiedot, siirtolaskelmaluonnos ja sen kommentointimahdollisuus)?

On hyvä, että kunnille on annettu mahdollisuus lausua merkittävästä kuntien talouteen vaikuttavasta erästä. Kuntien lausunnot tulee huomioida valmistelussa sekä mahdollisille muutoksille / oikaisuille on varattava riittävästi aikaa.

6. Muita huomioita.

Tarkistamiseen tulee varata valtion toimesta riittävästi aikaa ja resursseja. Kyseessä on kuntien talouden kannalta merkittävästä asiasta.

Lätti Petri

Kangasalan kaupunki - Petri Lätti, strateginen johto, Kangasalan kaupunki